

II. EDIZIOA

“Café Bar Bilbao”

**Teatro Laburreko Saria
Premio Teatro Breve**

Javier Cillero

Xake-Jokalariak

2002

XAKE-JOKALARIAK

Javier Cillero

“Kafe Bilbao” Teatro laburreko II. Sarian irabazlea

“Café Bar Bilbao”

Teatro Laburreko II. Saria
II Premio Teatro Breve

<http://www.bilbaocafe.com/>

Gela batean gaude, estudio txiki bat da.

Ilun dago gela, bakarrik argi txiki bat dago piztuta gau-mahaiaren gainean. Alboan medizina flasko ugari. Edalontzia ere bai, urarekin.

Gau-mahaitxoaren ondoan dago ohea, ondo egina. Ohe ertzean emakume gazte bat eserita dago kaleko arropaz jantzita..

Emakumeak gau-mahaitxoko pilula pote bat hartu eta pilulak irensten ditu, bata bestearen ondoren. Bat, bi, hiru... hamar edo hogeit hamar pilula batera. Emakumeak gau-mahaitxoko edalontzia hartzen du eta kolpe batean edaten du ura. Edalontzia gau-mahaiaren uzten du berriro ere.

Gero, ohean etzaten da buruz gora.

Emakumea ez da batere mugitzen.

Bapatean norbait agertzen da eta Emakumea etzanda dagoen ohera hurbiltzen da, poliki poliki, neskari begirik kendu gabe. Ohe ertzean geratzen da. Ez zaio aurpegia ikusten.

Une batez begira eman ondoren, pertsonajeak keinu bat egiten du neskaren buruaren gainetik: eskuarekin zeozer zapaldu eta gero putz egiten du esku-ahurraren gainean.

Pertsonajea gelatik irtetenda, poliki.

Mesanotxeko argia dar-dar egiten du, piztu-itzali batzuk, eta azkenean amatatzen da.

Iluna

Argia dator berriro, baina jadanik ez gaude estudio txikian.

Orain parke batean gaude. Parke bateko sarreran zehatzago izateko. Ginebrako Parc des Bastionsen sarrera ondoko txoko batean. Han biltzen dira xake-jokalariak.

Zuriz pintatutako laukiek osatzen dute xake-esparrua lurrean, beltzez pintatutako laukiekin batera. Plastikozko irudi handi batzuk atonduta daude xakean egiteko: erregea, erregina, alfila, peoiak... Egungo xake partidetan erabiltzen diren erloju erraloi bat dago ondoan.

AGURE bat alde batean eta JOKALARIA beste aldean.
Aurrez aurre daude, geldi-geldi piezei begira.

Azkenean elkarrengana doaz eta bostekoa ematen diote elkarri.

JOKALARIA: Berriz ere, berdindu.

AGUREA: Bai.

JOK: Sinestezina da.

AGU: Ez pentsa.

JOK: Bai, sinestezina da.

AGU: Jokoa beti joko.

JOK: Aspaldiko partez izan dudana areriorik gogorrena zaitut.

AGU: Egia da?

JOK: Bai.

AGU: Bizitza osoan ibili naiz neure burua prestatzen.

JOK: Ez duzu hain zaharra ematen.

AGU: Oso engainagarria da itxura.

JOK: Zeuk esaten baduzu...

AGU: Baina zuk ere ondo jokatzeko duzu eta gaztea ematen duzu.

JOK: Ez pentsa. Oso engainagarria da itxura.

AGUREA gertu dagoen parkeko banko batean esertzera doa.

JOK: Hasieran kili-kolo ibili zara, baina laster berotu zara.

AGU: Ospitaletik etorri berria nintzen.

JOK: Inor bisitatzetik?

AGU: Medikua ikustetik, hain zuzen ere.

JOK: Arazoren bat?

AGU: Azterketa sakon bat egin didate. (...) Aipatu ezin daitekeen zer hori omen daukat.

Isilunea. JOKALARIA AGUREA dagoen bankura hurbiltzen da.

JOK: Ez da hain larria izango. Sasoian zaudela ematen du.

AGU: Itxura engainagarria.

Erizainek esan didate osterara bat egitera joateko. Aztoratuta zebiltzan denak, ez ninduten asaldatu nahi. Bihar goizera arte ez da espezialista etorriko eta alferrik nenbilen ospitalean.

Pausa baten ondoren, garrantzia kendu nahian...

AGU: Hobe lo pixka bat hartzea.

AGUREA eserlekutik altxatzen da.

JOK: Ez da ideia txarra. Nahikoa berandu da-eta.

AGU: Baina lo eginez ez zait pasatuko. Medikuek esan dutenez, hau edo bestea gertatuko da, baina nik ez dut zeresanik izango horretan. Ez onerako, ez txarrerako. Prozesuak aurrera egingo du eta kitto.

AGUREAK eskua patrikan sartu eta zigarreta bat ateratzen du.

AGU: Lehen kontuz ibiltzen nintzen tabakoarekin. Dagoeneko, ez dio axola.

Poxpoloekin zigarreta piztu du.

AGU: Ez nekien zer egin hospitaletik atera naizenean. Alabari deika ibili naiz baina ez zegoen etxean. Beharbada, motorrean joan da lagunarekin. Pentsatu dut taberna batera joatea, baina parkera heldu naiz, burua beste nonbait neukala. Konturatu gabe azaldu naiz betiko txokora, eta jokoan hasi naiz zurekin.

JOK: Arratsalde osoa eman dugu horrela.

Isilune labur baten ostean AGUREAK jarrera aldatzen du

AGU: Tira, ekingo diogu berriro?

JOK: Zuk nahi baduzu...

AGU: Ez daukat zer egin hoberik. Eta zuk?

JOK: Nik beti daukat zer edo zer esku artean. Baina itxarongo didate, itxaron behar didatenek.

AGUREAK zigarreta itzaltzen du. Partida berrirako gauzak prestatzen hasi dira.

JOK: Partida batzuk jokatu ditut kaleko xake-joko hauetan, eta erraz menderatu ditut aurkariak. Zu izan ezik.

AGU: Nortzuk izan dituzu aurkari?

JOK: Jende xehea. Liburuzain bat, kriminaleko polizia bat, epaile bat.

AGU: Ez nekien poliziek xake-jokoa maite zutenik.

JOK: Polizia horrek bai. Maite zuen xakearen zehaztasuna. Benetako kasuetan, hau da, kalean, askoz ere nahasiagoak dira kontuak.

AGU: Polizi bat xakean...

JOK: Ez zuen txarto jokatzeko, baina irabazi egin nion.

AGU: Eta lasai-lasai esan zizun polizia zela?

JOK: Igarri egin nion. Ohituta nago jendearen aurpegia eta keinuak aztertzen.

AGU: Ez da izango.

JOK: Bai, horixe.

AGU: Esango didazu zertan nabilen ni, orduan?

JOK: Aise.

AGU: Txantxetan ari zara.

JOK: Ez, benetan.

AGU: Tira, tira, ez adarra jo niri.

JOK: Zamalanak egin dituzu biltegi batean, baina orain erretiroa hartuta zaude.

AGU: Nola dakizu?

JOK: Egia da?

AGUREA JOKALARIARI begira geratzen da.

AGU: Bai... eta ez.

JOK: Nolatan, bai eta ez?

AGU: Ez duzula zehazki asmatu.

JOK: Nahi baduzu...

AGU: Jakina, zimurrei begiratuta, erraz atera daiteke erretiroa hartuta nagoela.

JOK: Eta? Dudan jartzen duzu nire ahalmena?

AGU: Oso bestelako lanbidean aritu izan naiz.

JOK: Adibidez?

AGU: Arrantzalea nintzen. Laku ondoko herrixka batean. Oraindik ere arrain usaina darie hatz muturrei.

AGUREAK eskua erakusten dio.

JOKALARIAK ez dio kasurik egiten. Xake piezak bere lekuan jartzen hasten da, partida berrirako. Hankaz gora ezarri du dorrea ordea, nahita ezarri ere.

AGUREA begira-begira gelditzen zaio.

AGU: Horrela kokatu behar dituzu piezak?

JOK: Zuk egia hankaz gora jartzen duzu. Nik, berriz, xakeko txotxongiloak.

AGU: Ez izan zakarra.

JOK: Zilegi duzu gezurretan aritzea. Baina barru-barruan badakizu zuzen nabilela. Arrain-usaina eta guzti.

Pausa.

AGU: Bai, biltegi batean ibilia naiz.

JOKALARIAK behar den moduan jartzen du pieza.

AGU: Nire lanbidea asmatzea zorte kontua izan liteke, dena den.

JOK: Ez horixe. Nik ez dut zortetik erabiltzen. Ez xakean ez beste edozertan ere. Xakeak arauak ditu. Eta jendearen jokaerak ere bai.

AGU: Nola jakin duzu?

JOK: Esan dizut, ohituta nago.

AGU: Ohitura bitxiak dituzu.

JOK: Ez uste hain zaila denik. Xakean aritzea baino errazagoa duzu.

AGU: Baliteke. Xake-jokoa ez da mundu guztiarentzat egina.

JOK: Ados nago. Nik ez dut edonorekin jokutzen. Batzuk denbora-pasa ibiltzen dira. Bizpahiru mugimendu egin eta akabo partida. Zaldia, dorrea, erregina, ... Ustel irteten zaizkit. Baina zuk badakizu jokutzen. Aspalditik nire zain egon zarenaren inpresioa daukat .

AGUREAK partidarako gauzak prestatzen ari dela estropezu egiten du pieza batekin eta lurrera botatzen du. Gero, pieza jaso eta bere lekuan kokatzen du.

AGU: Urteak eman ditut jokoan. Aitak irakatsi zidanetik. Hasieran pentsatzen nuen ez zuela ezertarako balio izango. Baina aitak esan zidan jokoaren gorabeherak ondo ikasiz gero, bizitza osoan baliatuko nuela ikasitakoa.

JOK: Eta zer ikasi zenuen?

AGU: Adibidez, behin urrats bat egindakoa, ez dagoela atzera egiterik.

JOK: Zuhur jokutzen duzu, gero!.

AGU: Eta epaileak? Zer moduz jokutzen zuen?

JOK: Oso txarto. Iruzur egin nahi zidan.

AGU: Eta?

JOK: Harrapatu egin nuen.

AGU: Txakurrarenak botako zenizkion.

JOK: Isildu nintzen, utzi nion irabazten pare bat aldiz, eta hirugarrenean, jokaldi maltzur batez menderatu nuen. Goitik behera irauli zituen piezak, haserre.

AGU: Astakeria galanta!

JOK: Alferrik! . Nik trikimailu guztiak ezagutzen ditut-eta.

AGU: Orduan, zergatik jokatu nahi zenuen epailarekin?

JOK: Batzuetan, ezin aukeratu guk jokolaguna. Jokolagunak berak aukeratzen gaitu. Baina nik ez ditut iruzurtiak atsegin.

AGU: Nik egia aitortu dizut lehenago.

JOK: Halabeharrez.

AGU: Ez zara nirekin fidatzen?

JOK: Zure egoeran dagoena ez da oso fidagarria, berez.

AGU: Eta zein da nire egoera?

JOKALARIAK bi erregina txiki ateratzen ditu patrikatik, zuria eta beltza. Erakusten dizkie biak agureari. Gero, agureak ikusterik ez duela, Beltza patrikan sartu eta beste erregina zuri bat ateratzen du. Aurrera daramatza esku biak ukabilean bilduta.

JOK: Aukeratu.

AGUREAK eskuineko eskua aukeratu du. Noski, erregina zuria azaltzen da.

JOK: Zuria. Zu hasiko zara oraingoan.

Lekuz aldatzen dira. JOKALARIA pieza beltzen aldera doa, AGUREA pieza zurienara. Heldu baino lehenago gelditzen da.

AGU: Egon pixka bat.

Urrutira zirkoko musika aditzen da.

AGU: Aditzen duzu? Ikuskizuna hasi da.

JOK: Nolako ikuskizuna?

AGU: Zirkoa. Urtero-urtero etortzen da plaza honetara.

JOK: Egia, zirkoa!

Zirkoko musikak jarraitzen du ahul bada ere.

AGU: Inoiz zirko inguruan ikusi zaitudalakoan nago.

JOK: Baliteke, maite dut zirko mundua.

AGU: Gauero bizitza arriskatzen duen jendea dabil hor.

JOK: Bizitza edonon arriskatzen da, egia esan . Nahikoa modu ergelean, batzuetan. Galdegiozu adibidez, polizia horri. Edo epaileari berari.

AGU: Egunkarietan azaltzen direnak ikaragarriak dira.

JOK: Dagoeneko, badirudi ez dagoela legerik munduan.

AGU: Baina xake-jokoan arauak daude, behintzat.

JOK: Bai, eta errespetatu egin behar dira. Nik partida kopuru zehatz bat irabazten dut, urtero, parke honetan. Behin partida horiek irabazita atsedenaldea hartzen dut. Bitartean, dena da posible.

AGU: Jokalari aparta zara. Zirrargarria da zurekin aritzea.

JOK: Eta?...Galtzeko beldurrik ez?

AGU: Ez, ondo prestatuta nago-eta. Bizitza osoa eman dut ikasten.

JOK: Ez da eginkizun makala, ez alferrikakoa ere. Xake-jokoaren arauak zorrotzak baina zehatzak dira

AGUREA pieza zuriak dauden lekurantz heltzen da.

AGU: Aurreko partida horretan pare-parean ibili gara. Oraingoan beharbada menderatuko zaitut.

JOK: Nik ez dut inoiz jokoan galtzen. Gehienez, berdindu egingo dut batzuetan, harik eta neurea egin arte.

AGU: Profesionala zara?

JOK: Bai eta ez. Ez, ez da hori nire ogibidea. Epaileak, poliziak, horiexek dira benetako ogibideak.

AGU: Bai, egia. Nik ez dut inoiz benetako ogibide bat izan.

JOK: Zamalanak egitea ogibide horiek bezain duina da.

AGU: Ez dakit, zuk esaten baduzu...

Jokatzen hasten dira eta hala ibiliko dira aurrerantzean, partida amaitu arte.

AGUREA partidari murgiltzen da, konzentratuta. JOKALARIAK berriz erraz jokatzen duela dirudi, esfortzu handirik gabe, eta badirudi Agurearen kontuak gehiago axola zaizkiola.

JOK: Zera... berriro egingo zenuke? Hau da, atzera gaztea izanda, berriro hasiko zinateke zamalanak egiten?

AGU: Ez dut inoiz jakingo.

JOK: Baina bururatu zaizu inoiz besterik egitea?

AGU: Jakina. Garai batean herri txiki batera joatea bururatu zitzaidan. Arrantzan egitera. Txalupa txiki bat neukan, aitak emana. Arrain ugari dago lakuan, eta jateko beste atera daiteke. Maite dut arrantza, bai.

Isiluneaa. AGUREAK beste zigarreta bat piztu du partidako gogoetan bilduta.

JOK: Zergatik ez zinen herrira joan?

AGU: Herrira? Badakizu, ardurak, egin beharrak...

JOK: Adibidez?

AGU: Dirua, eroso ibiltzea, koldarkeria.

JOK: Ez dut uste koldarra zarenik.

AGU: Ez nauzu ondo ezagutzen.

JOK: Ohituta nago jendearen keinuak eta zeinuak aztertzen. Esango nuke adoretsua zarela.

AGU: Ez, benetan, ez naiz batere adoretsua.

JOK: Beharbada, inoiz ez duzu aukerarik izan adoretsua zarela frogatzeko.

AGUREAK JOKALARIARI begiratzen dio.

AGU: Tira, egia esango dizut. Alabagatik geratu nintzen Genevan.

JOK: Alaba?

AGU: Bai. Alaba dut nire senide bakarra.

JOK: Eta oso maite duzu, jakina.

AGU: Jakina.

AGUREA berriro murgiltzen da partidan.

JOK: Alabak maitagarriak dira aitentzat.

AGU: Baina buruhauste asko ematen dituzte.

JOK: Semeek ere bai, ez pentsa.

AGU: Bai, baina alabak oso bestelakoak dira.

JOK: Hala diote, behintzat.

AGU: Egia da. Ez da erraza alaba bat zeure kabuz haztea.

JOK: Ez, ez da erraza izan behar.

AGU: Egunero jaiki beharra, biltegira joateko. Hainbat urtez biltegiko hautsak jaten... hogeita hamar urte!

JOK: Eta, honezkero, alaba hazita daukazu.

AGUREAK berriro ere JOKALARIARI begiratzen dio.

AGU: Alabagatik geratu nintzen Ginebran.

JOK: Eta eutsi egin zenion zamalanari.

AGU: Ezin alaba nora edo hara eraman.

JOK: Badira bestelako moduak.

AGU: Ondo eta egoki hezi nahi nuen alaba.... Munduko zokomoko guztiak ikusteko aukera eskaini nahi nion.

JOK: Ez dituzu zuk ezagutu?

AGU: Ez.

AGUREAK zigarreta amatatzen du.

JOK: Zergatik?

AGU: Ez dio axola. Ez naiz Alpeetatik harantzago ibili.

JOK: Esan nahi dut, zergatik irrika hori, gurasoek egin ez dutena seme-alabek egiteko?

AGU: Seme-alabak gurasoen katebegiak dira, azken batean.

JOK: Edo gurasoak seme-alabenenak, segun eta nondik begiratzen zaion.

Etenaldia. AGUREA isilik geratu da une batez, pentsakor.

AGU: Edonola ere ni harro nago neure alabaz.

JOK: Jakina, aita arduratsua zarenez.....

AGU: Alabak merezi zuen.

JOK: Eta merezi izan du? Hau da, zokomoko guztiak ikusi ditu? Saiatu da bazterrak ikusten?

AGU: Bai, horixe. Patagonian eta guzti ibilia da.

JOK: Patagonia... Urrun dago, bai.

AGU: Motorrean joan zen lagun batekin.

JOK: Patagonia polita da, dena den. Eremu zabal horiek, mortuak... Azkenean, gizakiak beti jotzen du horra, lur mingotsa dagoen eremura..

AGU: Abisatu gabe joan zen bidaiari. Ez zidan ezer esan itzuli zenera arte.

JOK: Gazteen sekretuak. Beti ausart, mundua deskubritzeko irrikan.

AGU: Bai, horixe. Neuk ere egingo nukeen.

JOK: Baina ez zenuen egin.

AGU: Alabagatik geratu nintzen biltegian.

JOK: Dena den, aukera horiek ez dira egunero gertatzen.

AGU: Oso aukera gutxi dugu bizitza goitik behera iraultzeko.

JOK: Eta okerrena, irauli ustean ari dela, gizakia tronpatu egiten da.

AGU: Ez halabeharrez.

JOK: Tronpatu egiten da, lagun, egon ziur..

Parkeko argiak pizten hasi dira. Jendea badoa poliki-poliki. Azkenean, biak bakar-bakarrik geratu dira.

AGUREA erabat konzentratuta dago jokoarekin.

AGU: Harriagarria! Zure jokatzeko era. Harriagarria da. Nola ikasi duzu hain ondo jokoan?

JOK: Jendearen zeinuak eta keinuak aztertuz. Etengabe nabil jokoan, eta aspalditik trebatu naiz eginkizun honetan. (Pausa) Badakizu? Eskuetan biltzen ditut ikusitako eta ikasitako gauza guztiak.

JOKALARIAK eskua erakusten dio agureari.

AGU: Hori bai zama neketsua.

JOK: Ezin da ezabatu harean egiten diren zirriborroen antzera.

JOKALARIAK keinu bat egiten du eskuaz, hasieran ikusi dugun keinuaren antzekoa.

AGU: Bah! Dena da denbora kontua.

JOK: Denbora eta nekea. Oso nekatuta nago dagoeneko.

AGU: Ulertzen dut, bai. Nekagarria izan behar du behin eta berriro jokatzeko. Jendearekin hizketan ibiltzeak...

Bi jokalariek elkarri begira geratzen dira une batez, isilik.

JOK: Segi hitz egiten, maite dut zure alabaren berri jakitea.

AGU: Zuk ez duzu seme-alabarik, jakina.

JOKALARIAK irribarre egiten du.

AGU: Argi pixka bat ematen diote bizitzari.

JOK: Ez beti, ordea.

AGU: Ez beti, ez betiko. Beti dugu bihotza urratzen digun konturen bat.

Gaua heldu da. Ilun dago parkean. AGUREAK zerurantz begiratzen du ilargia ote dagoen.

AGU: Zer izango da nire alabaz, ilunpean?

JOK: Argia ere ilundu egiten da, usterik gutxienean. Gogoan izan ilunpean bizi izan zela gizakia, lurrean agertu zenetik.

AGU: Partida hau galtzen badut, zuk...?

JOK: Bai, baina ezer ez da gertatzen guk uste dugun bezala.

AGUREAK keinu bat egiten dio jokalariai, parkeko argi bati begira. Argia kili-kolo dabil, dardarrez, piztu-itzalika.

JOK: Orain alaba hazita daukazu. Ziurrenik, maitemindu da baten batekin, eta kezkatuta zaude.

AGU: Alaba askotan maitemindu da, baina ez nago kezkatuta horregatik. Alabak badaki bere burua zaintzen.

JOK: Ez lukete hori esango aita guztiek.

AGU: Berdin zait. Halaxe da, badakit.

JOK: Zerk kezkatzen zaitu, orduan?

(.....)

AGU: Zurekin topo egin izan ez banu, etxera joango nintzen. Leihoan izango nintzen, zigarreta bat erretzen. Edota zirko ondoan paseatzen.

JOK: Baina nirekin topo egin duzu eta jokatzen hasi zara.

AGU: Banuen beste irtenbiderik?

JOK: Loak hartzea, beste norbaitekin mintzatzea...

AGU: Loak hartzea, mintzatzea, gizakiak asmatutako trikimailuak.

JOK: Baina erabili beharrekoak minetik ihes egiteko.

AGU: Ni indartsua naiz, ez naiz minaren beldur.

JOK: Eta alaba?

AGU: Alabak nire laguntza izango du... Baina ni ondoan ez banago...ez dakit.

JOK: Ibilbide luze eta neketsua da bizitza, eta bakarrik egin beharrekoa.

AGU: Bakarrik gaude munduan, bai, bera eta biok.

JOK: Alabarekin dabilen lagun hori kontuan hartu gabe. Motorrean paseatzen duena.

AGU: Bai, hori ere kontuan hartzekoa da.

AGUREA eta JOKALARIA jokoan, isilik. Pieza mugimendu azkar batzuren ondoren...

JOK: Lehengo moduan gabiltza, nonbait.

AGU: Arratsalde osoan legez.

JOK: Berdinketa, berriro ere.

AGU: Zuk ez omen duzu inoiz galtzen, gehien-gehienez berdindu. Beraz, esan daiteke irabazi dudala... Berriro ere.

JOKALARIAri ez dio grazia handirik egin komentarioa. Agureari begira gelditzen da.

AGU: Tira, dena den honexek emango digu berriro jokatzeko irrika.

JOK: Baina ez betiko, gogoan izan.

AGU: Bai, gogoan daukat.

JOK: Tablak, beraz.

JOKALARIA eskua luzatzen dio bostekoa emateko. AGUREA pentsakor dago eta ez dio kasurik egiten.

AGU: Egia esan, penatuta nago. Ez diot nahi beste irakatsi alabari. Ez nizkion xakeko gorabehera guztiak azaldu, adibidez. Bizitzan aurrera egiteko behar direnak.

JOKALARIAk airean gelditu den eskua erretirutzen du.

JOK: Beharbada, bere kabuz ikasi ditu « aurrera egiteko behar direnak »... Egia esan, ez duzu zure alabaren bizitza goitik behera ezagutzen, ezta?

AGU: Zer esan nahi duzu?

JOK: Zure alabak sekretuak izango ditu. Ez dakit, Patagoniarako bidaiari ezagutu zuen mutil hori, adibidez.....

AGU: Zer...?

AGUREAK jakinmin handiaz begiratzen dio.

AGU: Zer gertatzen da mutilarekin?

JOK: Mutil hori motorrean ibili da zure alabarekin gaur. Dirudienez, egunero irteten dira motorrean paseatzera. Ziurrenik, alabak gogor eusten dio mutilari motorrean dabilzanean. Adibidez, kandela txiki bati eskuan

eusten zaion bezala. Baina ez da nahikoa izango, haizeak zakar jotzen duenean. Gaur, haize zakar batek jo du zure alaba. Mutilarekin hautsi du. Eta guztiz abailduta etxeratu da. Lehenengo amodioaren kolpea izugarria da, zuk ondo dakizunez.

AGU: Nola... dakizu... hori?

AGUREAK bere erregea botatzen du nahi gabe.

JOK: Oso erraz erortzen dira piezak xakean, kontuz ibili.

AGU: Jendearen patua bezala, ezta?

JOK: Bai. Nik neure eginkizuna bete behar dut.

AGU: Zu eta bion artekoa da gaurko kontua.

JOK: Zurekin egiten ari naizena denbora-pasa baino ez da. Zure denbora ez da oraindik bete. Ziur nago.

AGUREAK botatako pieza jasotzen du lurretik.

AGU: Nork mugitzen ditu jendearen piezak? Eta batez ere, zergatik botatzen ditu lurrera? Apeta hutsez? Gaur hau, bihar beste hura...

JOK: Hori nik ezin dizut esan.

Isilunea.

AGU: Zergatik nire alaba?

JOK: Hori ere ezin dizut esan.

AGU: Alaba dut munduko argi bakarra zahartzaroan. Bera gabe, nik ez nuke bizi nahi.

JOK: Zergatik tematzen da gizakia (gizona) beti ere horretan? Zergatik eusten dio argi bakar bati? Beti kriseiluren bila... ilunpean ibiltzeko. Eta beti ahazten zaio haize zakar batek amatatuko duela kriseiluaren argia.

AGU: Zer egin, orduan?

JOK: Etsi, bada, etsi ilunpean.

AGU: Eta nahi badugu...?

JOK: Nahia duzu gaitzen iturburu.

AGU: Nahi gabe ez dago ezer.

JOK: Oker zabiltza horretan. Nahi gabe, dena dago.

AGU: Horiek filosofiak dira.

JOK: Zergatik itsutzen da gizakia? Zergatik ez du ikusten aurrean duena?

AGU: Esan, orduan, zergatik?

JOK: Nahiak galarazten diolako ikusmena. Gizakia itsututa bizi izan da aspaldiko garaietatik hona. Eta gaur egun, inoiz baino itsuago duzu.

AGU: Bai, baina non dago argia?

JOK: Ez dago argirik.

AGU: Eta zer egingo dugu orduan?

JOK: Etsi, bada, etsi. Gizakiak asmatu du argitasun kontu hori bere burua engainatzeko.

AGU: Lan politak sortu du horri esker, sikiera. Musika, pintura, arte guztiak... Ez dakit, poesia, dantza, literatura...

JOK: Bai, eta, kontuak kontu, matematika eta zientzia guztia ere sar dezakegu zaku berean. Izan ere, argitasuna dute xede.

JOK: Eta, zergatik ez? Xake-jokoa ere bai.

(Etenaldia)

JOK: Xake-jokoa gizakiaren argitasun irrika horren metafora duzu. Irrika bortitza eta hutsala.

AGU: Eta hala ere, jokutzen segitu behar.

JOK: Baina ez betiko. Gogoan hartu.

Isil-isilik dago kalea, nahiz eta gaugiro ederra izan. Urrutitik aditzen da zirkotik datorren musika eta zarata, oso urrutitik.

AGU: Aditzen duzu zirkoaren zarata?

JOK: Bai.

AGU: Trapezistaren txanda heldu da.

JOK: Baliteke, nahikoa berandu da. Ikuskizuna amaitzen ibiliko da.

AGU: Musikarekin batera igoko da trapezista karparen goialderaino. Danbor bat hasiko da dantzari, larruazal tenkatuaren kontra. Une honetan trapezista batek bere burua botako du pista erdira, eta zorte apur batez beste batek jasoko du trapeziotik. Baina inoiz ez jakin, baliteke jasotzailea nekatuta egotea, edota afaltzean ardo pixka bat hartu izana, zuzendariaren gomendioei jaramon egin gabe. Eta trapezista bera ere zalantzan dabil indar nahikoaz jauzi egingo duen lagunaren besoetan erortzeko. Izan ere, zirko honetan ez dute inoiz sarea ipintzen trapezistak babesteko.

JOK: Zera, berandu da.

JOKALARIAK alde egiteko imintzioa egiten du.

AGU: Itxaron. Adi egon.

JOK: Utzi hori. Amaitu da zirkoa.

AGU: Ez, oraindik ez da amaitu.

AGUREAK besotik heldu dio jokalariai, eta biak geratzen dira zain, erne.

Zirkoko zarata ere itzali egin da une batez.

AGUREAK gogor eusten dio besotik jokalariai.

(.....)

Isilune baten ostean zirkoko txaloak aditzen dira, berriz ere, musikarekin batera.

AGU: (etsituta) Bai, goazen partida amaitzera.

JOK: Amaitu dugu dagoeneko. Eta ez daukat astirik beste bat jokatzeko.

AGU: Ez, *partida hau* amaitu behar dugu.

JOK: Barkatu, ez dizut ulertzen. Berdin-berdin gelditu gara “Tablak” eskaini dizkizut.

AGU: Ez, jokaldi bat geratzen zait.

AGUREAK pieza bat mugitzen du.

JOK: Baina, zer...? Ezin duzu hori egin!. Ez da bidezkoa.

AGU: Egin ahal dut. Egin dut.

JOK: Alferrik ari zara. Nire eginkizuna betetzera joan behar dut.

AGU: Ez duzu zertan inora joan zure eginkizuna betetzera.

JOK: Nik arauak bete behar ditut.

AGU: Zure arauak diotenez, urtero partida kopuru zehatz bat irabazi behar duzu parkean. Eta behin partidak amaituta, atsedenaldia hartu behar duzu. Bada, oraingo partida amaitu da eta kopurua bete duzu. Beste inor kontuan hartu gabe. Jokoaren legeak, zuzenak baina zorrotzak.

JOKALARIA eta AGUREA elkarri begira gelditzen dira une batez

JOK: Ziur zaude? hori nahi duzu?

AGU: Ez dut zalantzarik.

JOK: Ondo pentsatu. Oraindik ere baduzu denbora apur bat gauza batzuk egiteko. Aspalditik egin gabe geratu zitzaizkizunak. Ez zenuen arrantzara joan nahi? Ez zenuen ikusi nahi zer den Alpeetatik harantzago?

AGU: Alabak. Beste ezerk ez dit axola.

JOK: Nekatuegi nago eztabaidatzeko.

JOKALARIAK etsipenezko keinu bat egiten du.

JOK: Esan nizun adoretsua zinela.

AGU: Igarri egin zenidan. Bai, trebea zara jendearen aurpegia eta keinuak aztertzen.

JOK: Eta ez dut aukerarik izango zurekin berriz jokatzeko...

AGU: Batzuetan, ezin aukeratu guk jokolaguna. Jokolagunak berak aukeratzen gaitu.

JOK: Itxaropen horretan bizi da gizakia, aukeratzea posiblea delakoan.

Tira, hala bedi, behingoan.

JOKALARIAK eta AGUREAK elkarri bostekoa ematen diote.
Agureak besotik heltzen dio jokalariai.

AGU: Oraindik ere denbora apur bat geratzen zait eguna etorri arte. Azken aldiz ikusi nahiko nuke alaba, behintzat.

JOK: Goazen, oraindik ere denbora apur bat badugu.

AGU: Goazen, bada.

JOKALARIA eta AGUREA elkarrekin doaz kalean barrena.

Orduan, parketik joateko zorian daudela, parkeko argia piztu-itzalika hasi da berriro, dardarrez. Azkenean erabat itzali da.

Iluna

Argia itzuli denean, hasierako estudioan gaude berriro.

Estudioko ohean emakume gaztea dago lotan. Ilun dago gela, bakarrik argi txiki bat gau-mahaian, dardarka piztu-itzalika. Ondoan, AGUREA dago zutik, neskari begira. Neska ez da batere mugitzen.

Poliki-poliki, JOLAKARIA ilunpetik hurbiltzen zaio agureari.

Biak gelditzen dira apur batez neskari begira.

AGUREAK keinu bat egiten du eskuaz neskaren buruaren gainetik, laztanduko balu bezala.

Orduan, neska bestaldera mugitzen da. Ametsetan dago, pilulek ez diote hainbesteko eraginik egin.

Gero, AGUREA eta JOKALARIA poliki-poliki irteten dira gelatik.

Argia piztuta geratzen da.

AMAIERA